

SEMESTER -VI

DEPARTMENT OF PUNJABI

Category I

Discipline Specific Courses offered by Department of Punjabi for the UG Programme with
Punjabi as the Single Core Discipline

[UG Programme for Bachelor in Punjabi (Honours) degree in three years]

SPECIFIC CORE COURSE -16 (DSC-16)

BHAGTI SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Bhagti Sahit (DSC-16)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-13</i>

Learning Objectives:

- To evaluate texts related to Bhagti Kaav that reflect diverse genres, time periods, and cultures.
- To analyse the ways in which language and literature are related to class, culture, ethnicity, gender, histories, race, and sexuality during medieval period.
- To interpret Bhagti poetry by using close readings supported by textual evidence, and informed by critical theory.
- To develop the sense of awareness among the students about the environment through close reading of Bhagti poets and to help them in realizing the inter-relationship between man and environment and help to protect the nature and natural resources.

Learning Outcomes:

- Students will be able to analyze major Medieval Bhagat poets, their works and representation of the human experiences.
- Students will be able to interpret Medieval Bhagati Literature within its historical and social contexts.
- They will be able to demonstrate the major literary movements, figures and works depicted in Medieval Bhagati Literature.

Unit-I: ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (Bhagti Kaav: Sidhantak te Itihasak Paripekh) (12 hours)

- ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Bhagti Leher: Mudhli Jaan-Pachhan
- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Guru Granth Sahib vich Shamil Bhagtan Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
Bhagti Kaav Da Darshnik Pakkh
- ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖ
Bhagti Kaav Da Smajak-Rajnitak Pakkh

Unit- II: ਭਗਤ ਕਬੀਰ (Bhagat Kabir) (11 hours)

- ਭਗਤ ਕਬੀਰ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bhagat Kabir: Jeevan ate Rachna
- ਸ਼ਬਦ: ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰ ਉਪਾਇਆ, ਗਰਭ ਵਾਸ ਮਹਿ ਕੁਲੁ ਨਹੀ ਜਾਤੀ, ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਇਫਤਰਾ ਭਾਈ ਦਿਲ ਕਾ ਫਿਕਰੁ ਨ ਜਾਇ
Shabad: Awal Allah Noor Upaya, Garabh Vaas Meh Kul Nahi Jaati, Bed Kateb Iftra Bhai Dil Ka Fikar Na Jaai
- ਸ਼ਬਦ: ਭੂਖੇ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਜੈ, ਮਾਥੇ ਤਿਲਕੁ ਹਥਿ ਮਾਲਾ ਬਾਨਾਂ, ਕਿਆ ਪੜੀਐ ਕਿਆ ਗੁਨੀਐ
Shabad: Bhookhe Bhagat Na Keeje, Maathe Tilak Hath Maala Baana, Kya Parhiye Kya Guneeye
- ਸਲੋਕ: ੧ ਤੋਂ ੨੫ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ)
Salok: 1 to 25 (Guru Granth Sahib de Kram Anusar)

Unit- III: ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ (Bhagat Ravidas) (11 hours)

- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bhagat Ravidas: Jeevan ate Rachna
- ਸ਼ਬਦ- ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੇ ਨਾਉ, ਮਾਟੀ ਕੇ ਪੁਤਰਾ ਕੈਸੇ ਨਚਤੁ ਹੈ, ਤੇਹੀ ਮੇਹੀ ਮੇਹੀ ਤੇਹੀ ਅੰਤਰੁ ਕੈਸਾ
Shabad- Begampura Sehar ko Nao, Maati ko Putraa Kaise Nachat Hai, Tohi Mohi Mohi Tohi Antar Kaisa
- ਸ਼ਬਦ- ਜਉ ਤੁਮ ਗਿਰਿਵਰ ਤਉ ਹਮ ਮੇਰਾ, ਜਲ ਕੀ ਭੀਤਿ ਪਵਨ ਕਾ ਥੰਭਾ ਰਕਤ ਬੁੰਦ ਕਾ ਗਾਰਾ, ਜਉ ਹਮ ਬਾਂਧੇ ਮੇਰ ਫਾਸ
Shabad- Jau Tum Girvar Tau Hum Mora, Jal Ki Bheet Pawan Ka Thambha Rakt Boond ka Gaara, Jau hum Bandhe Moh Faas
- ਪਦ- ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੁਮ ਚੰਦਨ ਹਮ ਪਾਨੀ, ਆਜ ਦਿਵਸ ਲੇਉਂ ਬਲਿਹਾਰਾ, ਕਹਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਭਾਰਿ
Pad- Prabhu Jee Tum Chandan Hum Pani, Aaj Diwas Leon Balihara, Keh Man Ram Naam Sambhaar

Unit-III: ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਭਗਤ ਧੰਨਾ, ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ (Bhagat Namdev, Bhagat Dhanna, Bhagat Trilochan) (11 hours)

- ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਭਗਤ ਧੰਨਾ, ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
Bhagat Namdev, Bhagat Dhanna, Bhagat Trilochan: Jeevan ate Rachna
- ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ: ਸਭੈ ਘਟ ਰਾਮੁ ਬੋਲੈ ਰਾਮਾ ਬੋਲੈ, ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਖੁੰਦਕਾਰਾ, ਆਜੁ ਨਾਮੇ ਬੀਠਲੁ ਦੇਖਿਆ ਮੂਰਖ ਕੇ ਸਮਝਾਉ ਰੇ
Bhagat Namdev: Sabhai Ghat Ram Bole, Mai Andhule ki Tek Tera Naam Khundkara, Aaj Naame Beethal Dekheya Murakh ko Samjhaoo Re
- ਭਗਤ ਧੰਨਾ: ਭ੍ਰਮਤ ਫਿਰਤ ਬਹੁ ਜਨਮ ਬਿਲਾਨੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਨਹੀ ਧੀਰੇ, ਰੇ ਚਿਤ ਚੇਤਸਿ ਕੀ ਨ ਦਯਾਲ, ਗੋਪਾਲ ਤੇਰਾ ਆਰਤਾ
Bhagat Dhanna: Bhramat Firat Bahu Janam Bilaane Tan Man Dhan Nahi Dheere, Re Chitt Chetas kee Na Dayal, Gopal Tera Aarta
- ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ: ਮਾਇਆ ਮੇਹੁ ਮਨਿ ਆਗਲੜਾ ਪ੍ਰਾਈ, ਅੰਤਰੁ ਮਲਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਹੀ ਕੀਨਾ ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ, ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੇ ਲਛਮੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ
Bhagat Trilochan: Maya Moh Man Aaglarha Prani, Antar Mal Nirmal Nahi Keena Bahar Bhekh Udasi, Ant Kaal Jo Lacchmi Simrai Aisi Chinta Meh Je Mare

Essential Readings:

- Zafar, Jaswant Singh. (2016) **Bhagat Satguru Hamara**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>

Suggested Readings:

- Aggarwal, Purshotam (2007) **Kabir: Saakhi or Sabad**, National Book Trust, India.
- Badan, Baldev Singh (Dr.) (2013) **Guru Ravidas Bani Vichar**, Navyug Publication, New Dehli.
- Jagbir Singh (2001) **Shabad ate Samvad**, Manpreet Parkashan, Delhi.
- Jagbir Singh (1989) **Madhkali Shabad Sabhyachar**, Ravinder Parkashan, Delhi.
- Kang, Gulzar Singh (Ed.) (2011) **Bhagtan de Jeevan Charitar**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Panday, Nityanand (2003) **Sant Kabir Adhunik Sandrabh** Kendriya Hindi Sansthan, Agra.
- Puri, J.R, Sethi, V.K, Sangari T.R. (Dr.) (2009) **Sant Namdev**, Radhaswami Satsang, Beas.
- Raghuvansh (Dr) (2009) **Kabir: Ek Nai Darishti**, Lokbharti Parkashan, Allahabad.
- Upadhyay, Kashinath (2008) **Param Paras Guru Ravidas**, Radhaswami Satsang, Beas.

Internet Resources:

- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%AD%E0%A8%97%E0%A8%A4%E0%A9%80%E0%A8%B2%E0%A8%B9%E0%A8%BF%E0%A8%B0>
- <https://egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/27791/1/Unit-3.pdf>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -17 (DSC-17)

MADHKALI BIRTANTAK KAAV ATE VARTAK

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Madhkali Birtantak Kaav ate Vartak (DSC-17)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-13</i>

Learning Objectives:

- To analyse and evaluate texts that reflect diverse genres of medieval Punjabi literature.
- To interpret the ways in which language and literature are related to culture, ethnicity, gender, history and sexuality during medieval period.
- To understand the discourse of medieval literature through various literary tools.
- To impart ethical values among the students by close reading of medieval Punjabi literature.

Learning Outcomes:

- Students will be able to analyse major Medieval authors, their works and representations of human experiences.
- Students will be able to interpret Medieval narrative poetry within a historical and social context.
- They will contextualize the Medieval Punjabi literature to the times it represents.
- They will be able to demonstrate their knowledge of the major literary movements, figures and works in medieval Punjabi Literature.

Unit-I: ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Madhkali Birtantak Kaav ate Vartak: Sidhantak Paripekh) (12 hours)

- ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Qissa Kaav Roopakar Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Vaar ate Jangnama Kaav Roopakaran Naal Sankhep Jaan-Pachhan
- ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪਕਾਰਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ

- Qissa, Vaar ate Jangnama Kaav Roopakaran Vichla Antar
- ਮੱਧਕਾਲੀ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Madhkali Vartak Roopakaran Naal Sankhep Jaan-Pachhan

Unit- II: ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ (Qissa Kaav)

(11 hours)

- ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ (ਪੀਲੂ)- ਘਰ ਖੀਵੇ ਦੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਜੰਮੀ ਮੰਗਲਵਾਰ, ਕੱਢ ਕਲੇਜਾ ਲੈ ਗਈ ਖ਼ਾਨ ਖੀਵੇ ਦੀ ਧੀ, ਮੰਦਾ ਕੀਤਾ ਸੁਣ ਸਾਹਿਬਾਂ
Mirza Sahiba (Peelu)- Ghar Kheev de Sahiba Jammi Mangalvar, Kadh kaleja Lai Gai Khan Kheev Di Dhee, Manda Keeta Sun Sahiba
- ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ (ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ) - ਕੇਹੀ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕੀਜੇ, ਕੂਕੇ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਤੇ ਪਕੜ ਛਮਕਾਂ, ਹੋਕਾ ਫਿਰੇ ਦਿੰਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ
Heer Ranjha (Waris Shah)- Kehi Takhat Hazare Di Sifat Keeje, Kooke Maar Hi Maar Te Pakarh Chhamkan, Hoka Fire Dinda Pinndan Vich Saare
- ਸੱਸੀ ਪੁਨੂੰ (ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ) - ਪਾਇ ਸੰਦੂਕ ਰੁੜਾਈ ਸੱਸੀ, ਤੁਰਸਾਂ ਮੂਲ ਨਾ ਮੁੜਸਾਂ ਰਾਹੋਂ, ਨਾਜ਼ੁਕ ਪੈਰ ਮਲੂਕ ਸੱਸੀ ਦੇ
Sassi Punnu (Hasham Shah)- Paaye Sandook Rurhaayi Sassi, Tursan Mool Na Murhsan Rahon, Nazuk Pair Malook Sassi de
- ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ (ਫ਼ਜ਼ਲ ਸ਼ਾਹ) – ਯਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿੱਸਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਫ਼ਰਮਾਇਸ਼, ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼, ਸੋਹਣੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਮਹੀਵਾਲ ਵੱਲ ਸੁਨੇਹਾ
Sohni Mahiwal (Fazal Shah)- Yaaran Valon Qissa Likhani di Farmaish, Sohni di Paidaish, Sohni Di Lash Da Mahiwal Vall Suneha

Unit-III: ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ (Vaar Te Jangnama Kaav)

(11 hours)

- ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ) – ਖੰਡਾ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਸਾਜਿਕੈ (ਪਉੜੀ ੨), ਸੱਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ (ਪਉੜੀ ੧੯), ਸੁੰਭ ਨਿਸੁੰਭ ਪਠਾਇਆ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਨੇ (ਪਉੜੀ ੫੫)
Chandi di Vaar (Guru Gobind Singh)- Khanda Prithmai Saajke (Paurhi 2), Satt Pai Jamdhani Dalaan Mukabla (Paurhi 19), Sumbh Nisumbh Pathaaiya Jam De Dham No (Paurhi 55)
- ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਦੀ ਵਾਰ (ਨਜ਼ਾਬਤ) – ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਕਲ ਤੇ ਨਾਰਦ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਯੁੱਧ ਦਾ ਹਾਲ
Nadarshah di Vaar (Najabat)- Us Vele de Halaat, Kal Te Nadar di Larhai, Yudh da Haal
- ਚੱਠਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ (ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ) – ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕਰ ਘਲਿਆ ਖ਼ਤ ਰਹਿਮਤ ਖਾਂ ਨੇ, ਲਸ਼ਕਰ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਰਿਆਈ ਕਾਂਗਾਂ, ਖਾ ਗੁੱਸਾ ਉਹ ਸ਼ੇਰ ਪੈ ਗਿਆ ਕੱਢ ਤੇਗ ਮਿਆਨੋਂ
Chathyan di Var (Peer Muhammad)- Singh Nu Likh Kar Ghaleya Khat Rehmat Khan Ne, Lashkar Maha Singh da Daryaai Kangan, Kha Gussa Oh Sher Pai Gaya Kadh Tegh Mayanon
- ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ (ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ) – ਮਹਾਂਬਲੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਇਆ ਪੈਦਾ, ਹੁਕਮ ਲਾਟ ਕੀਤਾ ਲਸ਼ਕਰ ਆਪਣੇ ਨੂੰ, ਆਈਆਂ ਪੜਤਲਾਂ ਬੀੜ ਕੇ ਤੋਪਖਾਨੇ
Jangnama Singhan te Frangiyan (Shah Muhammad)- Mahabali Ranjeet Singh Hoiya Paida, Hukam Laat Keeta Lashkar Apne Nu, Aayian Parhtalan Beerh ke Topkhane

Unit- IV: ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ (Puratan Janamsakhi)

(11 hours)

- ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ
Puratan Janamsakhi: Itihasak Pichhokarh ate Sampadan

- ਅਵਤਾਰ, ਬਾਲਪਨ ਅਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਚਰਚਾ, ਨਮਾਜ਼, ਮੋਦੀ ਦੀ ਕਾਰ ਤਿਆਗੀ
Avtar, Baalpan ate Kazi Charcha, Namaz, Modi di Kaar Tyagi
- ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮੇਲ
Sajjan Thagg ate Mata Pita Ji Naal Mel
- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਅਤੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣਾ
Sri Guru Angad Dev Jee Nu Guryai ate Joti Jot Samauna

Essential Readings:

- Bhai Vir Singh (ed.) (2022) **Puratan Janam Sakhi: Sri Guru Nanak Dev Ji**, Bhai Vir Singh Sahitya Sadan, Delhi.
- Jaggi, Ratan Singh (Dr.) (2002) **Sahit de Roop**, Punjabi University, Patiala.
- <https://www.punjabi-kavita.com/>

Suggested Readings:

- Gurdev Singh (Dr.) (1995) **Jangnama: Sarup, Sidhant ate Vikaas**, Punjabi University, Patiala.
- Kang, Amarjit Singh. (2008) **Qissa Sansaar**, Nanak Singh Pustakmala, Amritsar.
- Kang, Kulbir Singh (2005) **Punjabi Kissa Kaav da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh (2005) **Punjabi Vaar-Kaav Da Itihaas**, Punjabi Academy, Delhi.
- Noor, Sutinder Singh. (2009) **Sahit: Sidhant ate Vihar**, Arsee Publishers, Delhi.
- Swaran Singh (2002) **Sabhiyachar ate Qissa Kaav**, Sedh Prakashan, Patiala.

Magazines/Journals:

- Khoj Patrika, **Qissa Kaav Vishesh Ank**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.

Internet Recourses:

- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiVaaran.php>
- <https://www.punjabi-kavita.com/PunjabiKissaKaav.php>
- <https://apnaorg.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE -18 (DSC-18)

PUNJABI SAHIT ALOCHNA

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Punjabi Sahit Alochna (DSC-18)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 10 th Standard or <i>Working knowledge of Punjabi language and DSC-07</i>

Learning Objectives:

- The course is designed to engage students with literary and cultural texts, including consideration of the relationship between imaginative expression and the cultural and material circumstances in which that expression takes place and received.
- To impart knowledge of literary critical methodologies: close reading, textual analysis, ability to make a disciplinary argument based on disciplinary use of evidence.
- The course will help the students to understand relationship between literature and theory in the discipline of literary studies.
- It will enhance their understanding of the historical development of Punjabi literary criticism and the theoretical framework working behind it.

Learning Outcomes:

- Students will have an understanding of major approaches to the study of literature (theology, sociology, social ethics, philosophy, history).
- They will develop an understanding of the major methods and interpretive theories in the field of literary studies.
- Students will develop an ability to propose and engage with the primary and secondary sources from the historical period.

Unit-I: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਦੌਰ (Punjabi Sahit Alochna da Mudhla Daur)

(12

hours)

- ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Sahit Alochna Naal Mudhli Jaan-Pachhan
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਆਰੰਭ ਬਾਰੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਤ

- Punjabi Sahit Alochna de Aarambh Bare Vibhin Mat
- ਪੂਰਵ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
Poorav Sekhon Sahit Alochna de Pramukh Sarokar
- ਪੂਰਵ ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਲੋਚਕ
Poorav Sekhon Sahit Alochna Naal Sambandhat Pramukh Alochak

Unit- II: ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ (Sant Singh Sekhon di Sahit Samikhya)

(11 hours)

- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Sant Singh Sekhon: Jeevan te Rachna
- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Sant Singh Sekhon Di Alochna Drishti
- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ
Sant Singh Sekhon Dian Alochna Jugtan
- ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ
Sant Singh Sekhon Dian Pramukh Sthapnavan

Unit- III: ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ (Atar Singh Di Sahit Samikhya) (11 hours)

- ਅਤਰ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Atar Singh: Jeevan te Rachna
- ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Atar Singh Di Alochna Drishti
- ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ
Atar Singh Dian Alochna Jugtan
- ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ
Atar Singh Dian Pramukh Sthapnavan

Unit-IV: ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ (Harbhajan Singh Di Sahit Samikhya)

(11 hours)

- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
Harbhajan Singh: Jeevan te Rachna
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Harbhajan Singh Di Alochna Drishti
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ
Harbhajan Singh Dian Alochna Jugtan
- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ
Harbhajan Singh Dian Pramukh Sthapnavan

Essential Readings:

- Bhatia, Harbhajan Singh (1988) **Punjabi Alochna: Sidhant te Vihar**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

- Bhatia, Harbhajan Singh (2013), **Punjabi Sahit Alochana da Itihas**, Punjabi Academy, Delhi.
- <https://www.punjabi-kavita.com/Punjabi-Alochana.php>

Suggested Readings:

- Ahluwalia, J.S. **Punjabi Alochana: Ik Parichaye**, Punjabi University, Patiala.
- Arshi, Gurcharan Singh (1998) **Samikhya Darishtian**, Arsee Publishers, Delhi.
- Bhatti, Surjit Singh (2011) **Vishavikaran ate Sahit Chintan**, Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Harbhajan Singh (2002) **Rachna-Sanrachna**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Harbhajan Singh (2002) **Sahit-Vigian**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.
- Parminder Singh **Punjabi Samalochna: Sidhant ate Saroop**, Punjabi University, Patiala.
- Saini, Hukam Singh, Amar Singh. (Undated), **Punjabi Sahit Alochana Pustak Suchi**, Punjabi University, Patiala.
- Thind, K.S. (Ed.) (2002) **Sahit Adhiyan-Parnalian**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Magazines/Journals

- Khoj Patrika, **Sahitak Vaad Ank (Ank-31)**, Punjabi University, Patiala.
- Khoj Patrika, **Sahitak Vaad Ank (Ank-32)**, Punjabi University, Patiala.
- Khoj Patrika, **Punjabi Alochak Ank (Ank-69)**, Punjabi University, Patiala.

Internet Resources:

- <https://apnaorg.com/>
- <http://www.panjabialochana.com/>
- <https://shodhganga.inflibnet.ac.in/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time